

IL-QORTI TAL-APPELL KRIMINALI

Onor. Imħallef Dr. Aaron M. Bugeja M.A. (Law), LL.D. (melit)

Illum 23 ta' Novembru 2021

Appell numru 172/2020

Il-Pulizija

vs.

Manuel GOUDER

Il-Qorti rat is-segweni :

A. L-IMPUTAZZJONIJIET

1. Dan huwa appell minn sentenza mogħtija mill-Qorti tal-Maġistrati (Malta) nhar l-14 ta' Settembru 2020 fil-konfront ta' Manuel GOUDER (detentur tal-karta tal-identita' bin-numru 558588M) li ġie mixli talli fil-Gżejjer Maltin għax-xahar ta' Ġunju tas-sena 2019, meta hekk ordnat minn xi Qorti jew marbut b'kuntratt naqas milli jagħti lil Yasmine Grima u/jew lill-uliedu s-somma ta' Ewro 250 hekk iffissata minn dik il-Qorti jew stipulata bil-kuntratt bħala manteniment għaliha u/jew għall-ulied fi żmien ħmistax -il jum minn dak -il jum li fih, skont l-ordni jew dak il-kuntratt ikollha titħallas is-somma.

B. IS-SENTENZA APPELLATA

2. Permezz tas-sentenza aktar 'il fuq imsemmija, il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) bħala Qorti ta' Ġudikatura Kriminali, sabet lill-appellant

GOUDER ħati tal-imputazzjonijj miġjuba fil-konfront tiegħu u kkundannatu **xahar detenzjoni**.

C. L-APPELL INTERPOST

3. Illi l-appellant GOUDER appella minn din is-sentenza fejn talab lil Qorti sabiex tirrevoka s-sentenza appellata u tilliberah minn kull ħtija u piena u dan wara li stqarr is-segwenti:

- i. Fl-ewwel lok il-preskrizzjoni. Meta nbgħatu ċ-ċitazzjonijiet għand iz-ziju tal-appellant ma jfissirx li kien hemm in-notifika skont il-Liġi. Iz-ziju mhux membru tal-familja tiegħu. Persuna ma tiġix kkunsidrata notifikata jekk tħalliet karta fl-indirizz skont l-indirizz tal-identity card. Dik il-preżunzjoni ma tirriżulta minn imkien fil-liġi u huwa risaput li n-nies ibiddlu r-residenza taħgħa speċjalment f'ċirkostanzi bħal dawn u ma jbidlux ukoll l-indirizz fuq l-identity card. Il-prova li għie notifikat regolarment trid issir mill-Prosekuzzjoni u mhux mid-Difiża.
- ii. It-tieni aggravju huwa fis-sens li huwa mifhum li digriet huwa ordni pero' biex persuna tiġi ordnata dik l-ordni trid tkun ikkomunikata. Hawnhekk hawn lacuna fil-liġi li d-digriet jingħata in camera bl-ebda mod ma jiġi b'xi mod notifikat lill-partijiet. Dan meta hemm konsegwenzi gravi ta' non-osservanza li iktar tiggrava ruħa meta jibda jgħaddi ż-żmien għaliex jakkumulaw l-ammonti. Allura l-persuna fil-kriminal qed tiġi preżunta li taf bil-fatt materjali tad-digriet tal-manteniment u anke fl-ammont għaliex hija preżunta la għiet notifikata bir-rikors suppost li taf ukoll x'hemm fid-digriet u meta ħareġ id-digriet.
- iii. It-tielet aggravju huwa dwar in-ne bis in idem. L-appellant jikkontendi li din il-kawża kienet diġa nkorporata f'kawża li ġġib in-numru MAC-00470-2019-5 peress li dak jitkellem minn Jannar sa April u sa Awwissu 2019 għalhekk din l-akkuża hija kompriża u nvoluta fl-istess perjodu.
- iv. Dwar il-piena, hija gravuża meta huwa magħruf li jistgħu jingħataw pieni oħrajn.

D. IL-KONSIDERAZZJONIJIET TA' DIN IL-QORTI

Ikkunsidrat

4. Illi nhar il-15 ta' Lulju, 2019 irraportat ġewwa l-Għassa tal-Belt Yasmine Grima li żewġha Manuel GOUDER naqas milli jħallas il-manteniment dovut lilha ta' Ewro 250 għax-xahar ta' Ġunju ta' dik is-sena u in sostenn għar-rapport tagħha hija ppreżentat rikors bin-numru 686/18 liema rikors kien maħruf minn Qorti ta' Ġurisdizzjoni

Ċivili. Hija sostniet li GOUDER kien hekk ordnat iħallas lilha u lil binhom il-manteniment b'digriet tal-Qorti kompetenti.

5. Il-Pulizija għamlu kuntatt ma' GOUDER fejn dan min-naħa tiegħu stqarr li kien sejjer jagħmel kompromess magħha, iżda l-Pulizija infurmati li ma digrieti ma kienx hemm kompromess x'jista' jagħmel għajr ħlief li jobdihom. Sussegwentement inħarġu l-akkużi fil-konfront ta' GOUDER u ttieħdu l-proċeduri kriminali kontra l-appellant quddiem il-Qorti tal-Maġistrati (Malta) fejn dik il-Qorti sabitu ħati u kkundannatu għal piena ta' xahar detenzjoni.

Ikkunsidrat

6. Fl-ewwel aggravju tiegħu l-appellant jeċċepixxi l-preskrizzjoni tal-azzjoni kriminali kontra tiegħu in kwantu jsostni l-irregolarita' tal-proċedura tan-notifika li ntużat sabiex jiġi nnotifikat lil l-avviż tas-smiġħ tal-kawża. Din il-Qorti minnufih tagħmel referenza għall-Artikolu 691(1) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta u dan għaliex huwa n-natura tar-reat li hekk jiddetermina l-jum li minnu jibda għaddej it-terminu perentorju tal-preskrizzjoni:

(1) Għar-reati ikkunsmati, iż-żmien tal-preskrizzjoni jibda mill-jum tal-konsumazzjoni; għall-attentati, mill-jum li fih isir l-aħħar att ta' esekuzzjoni; għar-reati kontinwati, mill-jum li fih isir l-aħħar ksur tal-liġi; u għar-reati permanenti mill-jum li fih ma tibqax il-permanenza tar-reat.

7. F'dan il-każ l-appellant ġie mixli bil-ksur tal-Artikolu 338(z) tal-Kodiċi Kriminali, Kapitolu 9 tal-Liġijiet ta' Malta għal perjodu ta' Mejju tas-sena elfejn u dsatax u għalhekk si tratta biss ta' ksur wieħed tal-imsemmi dispożizzjoni tal-Liġi. Issa, huwa paċifiku li r-reat ipotizzat fl-Artikolu 338(z) tal-Kodiċi Kriminali, huwa ta' natura istantanea u bħali tali allura ż-żmien tal-preskrizzjoni jibda jiddekorri mill-jum tal-konsumazzjoni. F'dan is-sens din il-Qorti tagħmel referenza għall-kawża **Il-Pulizija vs. John Debono** deċiża nhar is-17 ta' Marzu 1992 fejn ġie ritenut:

Għall-kull *buon fini* jiġi nnotat li r-reat dedott kontra l-appellant huwa dak ikkontemplat fl-artikolu 338(z) tal-Kodiċi Kriminali, u ċjoe li kien naqas li jħallas lil martu l-manteniment għal ibnu meta kien hekk ordnat mill-Qorti. Dan huwa reat istantaneju. L-appellant ma ġiex akkużat bil-kontravvenzjoni kontemplata fl-artikolu 338(y) tal-Kodiċi Kriminali, ċjoe li kien ħalla fil-bżonn lit-tfal, li hu reat permanenti.

8. Skont l-Artikolu 338(z) tal-Kodiċi Kriminali, l-azzjoni kriminali għal dan ir-reat taqa' bi preskrizzjoni bl-għeluq ta' sitt xhur liema terminu jibda jiddekorri, f'dan il-każ, mill-jum tal-konsummazzjoni tar-reat. U l-Artikolu 338(z) jistabbilixxi wkoll bi preċiżjoni l-mument li skont il-Liġi jiskatta dan il-ksur u ċjoe' ħmistax -il jum minn dak il-jum li fih, skont l-ordni jew il-kuntratt, ikollha titħallas dik is-somma hekk iffissata.
9. Mhux ċar mill-atti meta kienet id-data li fiha l-appellant kellu jivversa s-somma iffissata permezz tad-digriet tal-Qorti. Dak li jirriżulta huwa li l-appellant kien marbut bl-obbligu ta' manteniment skont digriet bin-numru 686/18 maħruġ mill-Onorevoli Imħallef Antonio G. Vella nhar il-21 ta' Jannar tas-sena elfejn u dsatax skont id-dokument li ġie eżebit a fol 12. Fl-aħjar ipoteżi għall-appellant għalhekk, fin-nuqqas ta' data speċifika fid-digriet dwar meta l-manteniment kellu jitħallas, u stante li għall-fini tal-preskrizzjoni jrid jittieħed il-perjodu l-iżjed favorevoli għall-imputat, din il-Qorti tagħti l-benefiċċju taż-żmien lill-appellant billi tqis li huwa kellu jħallas il-manteniment dovut minnu almenu sal-aħħar jum tax-xahar de quo. Għaldaqstant, stando ma dak preżentat fl-atti l-iżjed li din il-Qorti tista' tikkonkludi huwa li l-preskrizzjoni tibda tiddekorri favur l-appellant GOUDER minn ħmistax -il jum wara l-aħħar tax-xahar ta' Ġunju tas-sena 2019 (iġifieri mill-15 ta' Lulju 2019) u li l-azzjoni kriminali taqa' bl-għeluq ta' sitt xhur minn din id-data.
10. In kwantu għan-notifika taċ-ċitazzjoni, mill-atti proċesswali jirriżulta li saru tentativi ta' notifika personali lill-appellant fl-indirizz Flat 15, Triq l-Ċikas Block A, Żabbar. Biss, peress li rriżulta li fl-imsemmi indirizz l-appellant qatt ma rnexxilu jiġi nnotifikat, in-notifika ma setgħetx issir ai termini tar-regolament numru 4 tal-Avviż Legali 9.22. B'hekk ittieħdet id-deċiżjoni li ssir in-notifika taċ-ċitazzjoni bil-proċedura msemmija fir-regolament numru 8 tal-istess Avviż Legali li jgħid :
- (1)(a) Fil-każ li mat-tieni tentattiv li tiġi notifikata l-persuna, in-notifika tal-att ġudizzjarju ma tistax issir skont ir-regolamenti 4 u 5, l-uffiċjal inkarigat bin-notifika għandu jhalli t-taħrika fl-aħħar indirizz registrat jew iwaħħal it-taħrika mal-bieb tal-aħħar indirizz registrat:
- Iżda l-uffiċjal ma jistax iħalli t-taħrika fl-aħħar indirizz registrat jew mwaħħla mal-bieb tal-aħħar indirizz registrat sakemm ma jkunx sar it-tieni tentattiv l-għada jew wara li jiskadi xi perjodu itwal.

(b) Barra minn hekk estratti tal-att ġudizzjarju għandhom jiġu ppubblikati darba fil-Gazzetta jew f'wieħed mill-ġurnali ta' kuljum, liema estratti għandu jkun fihom l-isem u l-kunjom ta' min wettaq ir-reat, in-numru tad-dokument ta' identifikazzjoni legalment validu ta' min wettaq ir-reat, il-Qorti rispettiva ta' fejn ser isir is-seduta, id-data u l-ħin ta' fejn ser issir is-seduta u l-akkużi:

Iżda, jekk l-aħħar indirizz reġistrat ma jkunx magħruf, għandu jkun biżżejjed u persuna għandha titiqies bħala notifikata, jekk l-estratti tal-att ġudizzjarju jiġu ppubblikati skont il-paragrafu (b).¹

(2) L-uffiċjal li jwettaq in-notifika skont is-subregolament (1)(a) u (b) għandu jikkompila ċertifikat ta' notifika skont ir-regolament 14.

(3) Kopji tal-estratti ppubblikati kif meħtieġ bil-proviso għas-subregolament (1)(b) għandhom jiġu eżibiti quddiem il-Qorti mill-Uffiċjal tal-Prosekuzzjoni u dan il-fatt għandu jitnizzel fil-proċeduri tal-Qorti.

11. A tergo ta' fol 3 jirriżulta li l-Uffiċjal Inkarigat minn notifika fil-fatt, wara t-tieni tentattiv ta' notifika, magħmula fit-8 t'Ottubru 2019, ħalla kopja tat-taħrika fl-istess indirizz fid-0914. Din il-proċedura imbagħad ġiet segwita bil-pubblikazzjoni tal-estratt fil-ġurnal ta' kuljum skont kif rikjest mir-regolament 8(1)(b) tal-Avviż Legali imsemmi. Ma jirriżultax li kien hemm evidenza oħra ta' publikazzjoni oħra preċedenti għal dik misjuba a fol 15 – iġifieri dokument li jippreżenta lilu nnifsu bħala fotokopja tal-ġurnal "The Malta Independent" tad-19 ta' Frar 2020.

12. Dawn ir-rekwiżiti tan-notifika msemmija f'dan ir-regolament 8(1)(a)u(b) huma kumulativi. Għalkemm din il-Qorti rat li ċ-ċertifikat tan-notifika preżentat mill-Uffiċjal Prosekutur a fol 3 jidher li huwa l-original u li huwa wkoll li ġie iffirmit mill-Uffiċjal Adett mit-tqassim tiegħu (għalkemm ma hemm ebda indikazzjoni tal-isem, kunjom u numru tas-servizz ta' dan l-Uffiċjal għajr ħlief żewġ taħżiziet illeġibbli) mill-banda l-oħra ma jirriżultax li dan ġie segwit bil-pubblikazzjoni fil-gazzetta tal-gvern jew ġurnal ta' kuljum qabel ma seħħet l-ewwel udjenza f'dan il-każ fis-27 ta' Jannar 2020. B'hekk żgur li qabel dik l-ewwel udjenza ma jstax jingħad li l-Prosekuzzjoni kienet issodisfat ir-rekwiżiti kollha ta' notifika tal-att ġudizzjarju skont il-Liġi ġaladarba r-rekwiżiti tar-regolament 8(1)(a) u (b) tal-Avviż Legali 335 tal-2014 huma kumulattivi.

13. Din il-Qorti għalhekk ma tistax tqis li l-Prosekuzzjoni irnexxielha tipprova sal-grad rikjest minnha li effettivament wetqet in-notifika tal-att ġudizzjarju ossija t-taħrika lill-appellant skont il-Liġi.

¹ Enfasi ta' din il-Qorti.

Dan ifisser li allura meta l-appellant deher fis-seduta tas-27 ta' Jannar 2020 u ssottometta ruħu għall-gurisdizzjoni tal-Qorti tal-Maġistrati (Malta) u fejn allura huwa ġie a formali konjizzjoni tal-imputazzjoni kontra tiegħu kif ukoll iddefenda ruħu bil-għajjnuna tal-Avukat Difensur tiegħu, it-terminu ta sitt xhur preskrizzjoni kien laħaq iddekorra favur tiegħu.

Deċide

Għall-dawn il-motivi din il-Qorti, tilqa' l-ewwel aggravju imressaq mill-appellant, tħassar is-sentenza appellata u tillibera lill-imputat appellant minn kull ħtija u piena u dan peress li l-proċediment penali kontra tiegħu kien estint minħabba preskrizzjoni tal-azzjoni.

Aaron M. Bugeja
Imħallef